

**SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA**  
**Pf.II.20.347/2018/9. szám**

A Szegedi Ítéltábla a dr. Kovács Arthur ügyvéd által képviselt felperesnek - dr. Sipos Ildikó ügyvéd által képviselt alperes ellen sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2018. január 30. napján kelt 1.P.21.759/2017/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

**í t é l e t e t:**

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja** az alábbiak szerint.

Megállapítja, hogy az alperes megsértette a felperes becsülethez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a Facebook „(Sz.) kutyások” csoportban írt posztjában a felperest „tahónak” nevezte.

Alperes által a felperesnek fizetendő marasztalás összegét 100 000 (százezer) Ft-ra felemeli.

Mellőzi az alperes elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését, és megállapítja, hogy a peres felek az elsőfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A felperes és az alperes által személyenként fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 36 000 - 36 000 (harminchatezer-harminchatezer) Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6350 (hatezer-háromszázötven) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 48 000 (negyvennyolcezer) Ft másodfokú eljárási illetékből a felperes 16 000 (tizenhatezer) Ft-ot, az alperes 36 000 (harminchatezer) Ft-ot köteles megfizetni az állami adóhatóság felhívására a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

**I n d o k o l á s**

A peres felek kutyatulajdonosok. Az alperes 2017. május 13. napján a Facebook „(Sz.) kutyások” csoportjában közzétette a felperes fényképét az alábbi bejegyzéssel:

„Sziasztok!

Szeretnék veletek megosztani a mai napon egy történetet.

A Tisza parti /**vendéglátóhely neve/-nél** ittam egy sört, közben időről időre eldobtam a kutyámnak a labdát a kijelölt kutyafuttató részen. Egyik pillanatról a másikra arra lettem figyelmes, hogy egy nagy testű kutya rárontott a labradoromra, aki éppen a labdájával a szájában jött volna vissza a következő dobás reményében. A nyüsztést hallva egyből odamentem és kérdőre vontam a kutya

gazdáját, hogy miért nem figyel oda, vagy tartja pórázon, ha ilyen agresszív a kutyája. Az „Uriember” és kedves párja erre számon kértek engem, hogy miért dobálom a labdát és hagyom a kutyát, hogy elszaladjon érte?! Közöltem velük, hogy ez egy kimondottan erre a célra fenntartott rész és nem gondolom, hogy az én hibám lenne. Megkérdeztem tőlük, hogy mivel a kutyám vérben fürdött, mi legyen a további teendő a részükről, erre azt a választ kaptam: „Rakjál rá Betadint!”:

Próbáltam nevet és címet kérni, de Ők ezt megtagadták, ezért videórögzítésbe kezdtem, mire a „Gazdi” felém rontott és azzal fenyegetett, hogy megver, ha nem törölöm ki a felvételt róla. Erős szócsatába keveredtünk, kedves szavak nem igazán hangzottak el. Majd elindultam a vendéglátó egységbe, hogy felhívjam a haverjaimat, hogy jöjjenek értem és vigyük el a kutyát az ügyeletes rendelőbe, mert a hiányzik a lábából pár darab. A tahó megindult utánam, de a kocsma kerthelyiségének bejáratánál jobban érezte, ha nem jön be, mivel a többi vendég látta, hogy mi történt és egy emberként kiálltak mellettem. (Ezt utólag is nagyon köszönöm!)

Ezúton szeretném minden kutyás figyelmét felhívni, hogy kerüljék messziről ezeket az embereket. Ha esetleg bármilyen infóval tudnátok szolgálni róluk, szívesen veszem a segítségeteket."

A felperes keresetében kérte egyfelől a képmáshoz fűződő joga megsértésének megállapítását, figyelemmel arra, hogy az alperes a Facebook „(Sz.) kutyások” elnevezésű csoportjában beleegyezése nélkül közzétette a róla készített fényképfelvételt. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a becsületét a fentebb idézett posztjában az alábbi kijelentéssel: „A tahó megindult utánam, de a kocsma kerthelyiségének bejáratánál jobban érezte ha nem jön be...”. A fentieken túl jóhírneve megsértésének megállapítását is kérte arra hivatkozással, hogy a közölt poszt a történeteket hamis színben tüntette fel azáltal, hogy őt gondatlan kutyás gazdának állította be, kizárólag őt felelőssé téve a kutyák sérüléséért. Mindezek ellentételezéseként az alperest 500 000 Ft sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni. Állította, hogy az alperes az engedélye és hozzájárulása nélkül készített róla fényképfelvételt és tette azt közzé a Facebookon, a fénykép alapján a személye egyértelműen beazonosítható, a kép a poszttal együtt értelmezve alkalmas a jóhírneve megsértésére. A tahó kifejezés használatát becsületsértőnek ítélte, állította, hogy az írás miatt barátainak egy része elfordult tőle, kutyasétáltatás közben pedig elhúzódtak tőle az emberek.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a felperesről a fényképfelvételt - hozzájárulása nélkül - ő készítette, illetve tette közzé, egyebekben vitatta magatartása jogsértő jellegét.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a felperesről 2017. május 13. napján fényképfelvételt készített, majd azt közzétette a Facebook „(Sz.) kutyások” elnevezésű csoportjában, megsértette a felperes képmáshoz való jogát. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50 000 Ft-ot és 5000 Ft perköltséget, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest 27 000 Ft, az alperest 3000 Ft eljárási illeték állam javára való megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolásában részletezte a becsület és jóhírnév fogalmát, azok tartalmi jellemzőit. Az alperes által közzétett bejegyzés tartalmát vizsgálva megállapította, hogy az abban foglaltak a felperes becsületének, jóhírnevének sérelmét nem eredményezték, az alperes a történeteket a saját észlelése, tapasztalása alapján tette közzé. A felperest „tahónak” nevező kifejezést nem ítélte oly mértékben lealacsonyítónak, megalázónak, avagy bántónak, ami a becsület csorbitására, avagy a jóhírnév megsértésére alkalmas lenne. Kiemelte, a felperes a bíróság felhívása ellenére határidőben nem jelentette be bizonyítási indítványait arra vonatkozóan, hogy az alperesi bejegyzés következtében emberi kapcsolatai meglazultak, barátai tőle elfordultak, a kutyások elhúzódtak, az erre biztosított határidő leteltét követően előterjesztett bizonyítási indítványai már nem voltak figyelembe vehetőek.

Megalapozottnak találta ugyanakkor a képmáshoz fűződő személyiségi jog megsértésének megállapítása iránti igényt, mert az alperes - általa sem vitatottan - a felperesről hozzájárulása nélkül készített és tett közzé fényképfelvételt. Az e jogsértéshez kapcsolódó sérelemdíj mértékének meghatározása során figyelemmel volt arra, hogy a felperes a jogsértéssel összefüggésben hátrányt nem igazolt, értékelte viszont a jogsértés társadalmi és jogi normákkal való szembehelyezkedésének fokát.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést annak részbeni megváltoztatása iránt. Kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a becsületét azzal, hogy a Facebook „(Sz.) kutyások” csoportba- reá (a felperesre) utalva - a posztjában az alábbiakat írta: „A tahó megindult utánam, a kocsma kerthelyiségének bejáratánál jobban érzete, ha nem jön be...”. Az alperes terhére megállapított sérelemdíj összegét 200 000 Ft-ra kérte felemelni. Fellebbezése indokolásában kiemelte, a „tahó” szó jelentése műveletlen, faragatlan bunkó, csökkent értelmi képességű, buta stb., amelynek használata súlyosan sérti az érintett becsületét, miután ahhoz a közfelfogás szerint negatív értékítélet fűződik. Csatolta a Szegedi Járásbíróság 2018. február 14. napján kelt és jogerőre emelkedett 16.B.2051/2017/10. számú ítéletét, amelyben az eljáró bíróság a „tahó” kifejezés használata miatt megállapította az alperes bűnösségét becsületsértés vétségében és megrovásban részesítette. Utalt arra, a polgári perben eljáró bíróságot a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 4. § (2) bekezdése értelmében a bűncselekmény elkövetésének megállapítása kapcsán a büntetőbíróság ítélete köti. Lényegesnek ítélte, hogy az alperes a becsületét súlyosan sértő kijelentést tett, ami ugyancsak megalapozza a sérelemdíj iránti igényét és értékelve, hogy mindezt az internet nagy nyilvánossága előtt tette, olyan nem vagyoni hátrányt okozott, amely csak magasabb összegű sérelemdíjjal kompenzálható.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Továbbra is vitatta, hogy az általa használt kifejezéssel a felperes becsületét megsértette. Kiemelte, a felperes nem bizonyította, hogy az általa sérelmesnek tartott bejegyzésben közöltek eredményeként emberi kapcsolatai negatív irányban változtak volna. Véleménye szerint a felperest a képmáshoz fűződő személyiségi joga megsértése miatt ért hátrányok az 50 000 Ft sérelemdíjjal kellőképpen kompenzálásra kerültek, annak felemelése nem indokolt.

A fellebbezés **részben alapos.**

A fellebbezési eljárás során már nem volt vitatott, hogy az alperes megsértette a felperes képmáshoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy róla engedély nélkül fényképfelvételt készített, amit a Facebook közösségi oldalán megosztott. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az ítélőtáblának egyfelől abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy sérült-e felperes becsülethez fűződő személyiségi joga amiatt, hogy az alperes a Facebook egyik zárt csoportjában közzétett bejegyzésében a felperest „tahónak” nevezte, másfelől vizsgálni kellett, hogy a további jogsértés megállapítása esetén indokolt-e az alperes által fizetendő sérelemdíj összegének felemelése.

Az alperes azzal, hogy a felperest tahónak nevezte, a felperessel szembeni elmarasztaló véleményét, negatív értékítéletét juttatta kifejezésre. A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése értelmében a becsülethez való jog megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolása alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás (Ptk. 2:45 § (1) bekezdés). Önmagában a kedvezőtlen vélemény, értékítélet azonban nem elegendő a jogsértés megállapításához még akkor sem, ha egyébként téves, vagy helytelen (BH2001. 468., BH2000. 293., BH2002. 352). Véleménynyilvánítás esetén az adhat alapot a személyiségsértés megállapítására, ha az érintett közlés túllépi a szabad véleménynyilvánítási jog alkotmányos

határait, minden ténybeli alapot nélkülözően tartalmaz elmarasztaló értékítéletet, vagy kifejezőmódjában indokolatlanul sértő, bántó, megalázó, vagy lealacsonyító (BH2003. 407. II., BH1993. 89., BDT2006. 1466.). Erre figyelemmel vizsgálni kellett, hogy a sérelmezett közlés túllépi-e a szabad véleménynyilvánítás által megszabott tűréshatárt, ezáltal megvalósít-e személyiségsértést.

Amint arra a felperes helytállóan hivatkozott fellebbezésében, a „tahó” kifejezés annak jelentéstartalma szerint a csökkent értelmi képességű, bunkó, faragatlan ember megjelölésére szolgál, annak használata a címzettre nézve indokolatlanul lealázó, lekicsinylő, s ezáltal túllépi a szabad, egyben kulturált és intelligens véleménynyilvánítás határát. Lényeges emellett, hogy az alperes e kifejezést nem a felperessel kialakult szóváltás helyszínén, a vita hevében használta, hanem a történeteket átgondolva - ugyan még az események hatása alatt de - írásbeli formában, egy zárt Facebook csoportban tette közzé és osztotta meg a kialakult konfliktushelyzetet a csoport tagjaival és illette a felperest a „tahó” megnevezéssel. Tény, hogy a fényképfelvétel közzétételére tekintettel a felperes személye felismerhető, beazonosítható volt, azt az adott Facebook csoport tagjai láthatták, megismerhették, így a közlés alkalmas volt a felperes személye hátrányos megítélésének előidézésére. Erre figyelemmel az ítéletábra megállapította a felperes becsülethez fűződő személyiségi joga megsértését.

Itt kíván utalni az ítéletábra arra, hogy a felperes által becsatolt ítéletből kitűnően (16.B.2051/2017/10.) a Szegedi Járásbíróság megállapította az alperes bűnösségét a Btk. 227. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján becsületsértés vétségében, amelyre tekintettel őt megrovásban részesítette. Lényeges, hogy a büntetőeljárás tényállása teljes egészében megegyezik a személyiségi jog megsértése tárgyában indított eljárás tényállásával, a büntetőügyben eljáró bíróság az alperes által használt „tahó” kifejezést pedig alkalmasnak ítélte a felperes becsületének csorbítására. Ebből következően a Pp. 4. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a jelen perben eljáró bíróságot a büntető bíróság határozatában foglaltak, azaz a bűnösség megállapítása köti, ezért abban az esetben sem mellőzhetné a felperes becsülethez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását, ha az érintett kifejezést nem ítélte volna a felperesre nézve sértőnek, megalázónak, becsülete csorbítására alkalmasnak.

Vitatott volt a fellebbezésben a sérelemdíj mértékének meghatározása is, a felperes a további jogsértés megállapítására tekintettel annak felemelését kérte. Ezen igénye annak jogalapját illetően megalapozottnak minősül, a felperes által megjelölt mértékével azonban az ítéletábra nem ért egyet.

Az elsőfokú bíróság a felperes képmáshoz fűződő joga megsértésének jogkövetkezményeként 50 000 Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezte az alperest. Az elsőfokú ítéletnek ezt a rendelkezését a peres felek egyike sem kifogásolta, így az ítéletábra azt vizsgálta, a felperes becsülethez fűződő személyiségi jogának megsértése indokolja-e az alperes sérelemdíj fizetésére kötelezését, ha igen milyen összegben.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 2:52. § (1) bekezdése szerint, akit személyiségi jogában megsértének, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. Az idézett rendelkezés helyes értelmezése szerint a nem vagyoni sérelem bekövetkezése a sérelemdíj megítélésének feltétele, következésképpen önmagában a személyiségi jogsértés ténye nem vonja maga után a sérelemdíjra való jogosultságot. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése értelmében a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. E rendelkezés a hátrány bizonyításának eljárásjogi kötelezettsége alól mentesíti a

felperest, nem mond tehát ellent a Ptk. 2:52. § (1) bekezdés idézett rendelkezésének, vagyis a nem vagyoni sérelem hiányában nem teszi lehetővé a sérelemdíj követelését, csupán annyit jelent, hogy - az alperes érvelésével szemben - a felperes nem köteles bizonyítani, hogy a személyiségi jogának megsértése következtében őt nem vagyoni hátrány érte. Az alperes ugyanakkor bizonyíthatja, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben a felperest nem érte olyan súlyú nemvagyoni sérelem, amely sérelemdíj megítélését indokolná. Emellett - a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének utaló szabálya folytán alkalmazandó szerződésen kívül okozott kárért való felelősség szabályai szerint - az alperes kimentheti magát a felelősség alól annak bizonyításával is, hogy magatartása nem volt felróható (Ptk. 6:519. §, BH2018. 13). Az alperes azonban sem a felperest a jogsértés eredményeként ért nemvagyoni hátrány bekövetkezésének, sem a saját felróhatóságának a hiányát nem igazolta.

Utal az ítélet tábla arra, a bíróság kivételesen akkor is elutasíthatja a sérelemdíj iránti keresetet, ha az alperes nem bizonyítja ugyan jogsértő magatartása felróhatóságának illetve a nemvagyoni hátrány bekövetkezésének a hiányát, de a bíróság a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján köztudomású tények értékelésével arra a következtetésre jut, hogy az adott személyiségi jogsértés alkalmatlan arra, hogy nem vagyoni hátrányt okozzon (BH2016. 241), továbbá ha ún. bagatell sérelemről van szó. Jelen ügyben azonban ezek egyike sem állapítható meg, ilyen körülményekre az alperes sem hivatkozott.

A Ptk. 2:52. § (3) bekezdése a sérelemdíj összegszerűségének meghatározásához az eset összes körülményének figyelembe vételét írja elő a bíróságok számára azzal, hogy különösen a sérelmet szenvedett felet ért hátrány és annak súlya, ismétlődő jellege, a felróhatóság mértéke, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatása kap jelentőséget. Lényeges emellett, hogy a sérelemdíj, mint a személyiségi jogsértés egyik lehetséges szankciójának a funkciója kettős: kompenzációs szerepet tölt be a személyiségi jogsértés tekintetében, és emellett magánjogi büntetésnek is tekintendő a hasonló jogsértések megelőzésének céljával. Ugyanakkor a büntetési cél figyelembevétele a sérelemdíj összegének meghatározása során a kétszeres értékelés tilalmába (ne bis in idem) ütközne abban az esetben, ha a bűncselekményt is megvalósító személyiségi jogot sértő magatartás miatt megtörtént a jogsértő büntetőjogi felelősségre vonása. Jelen esetben a felperes becsülethez fűződő személyiségi jogát sértő, s egyben bűncselekményt is megvalósító magatartása miatt az alperes büntetőjogi felelősségre vonása megtörtént, ennek megfelelően kizárólag a kompenzációs cél szem előtt tartásával határozható meg a felperes javára - a becsülethez fűződő személyiségi jogsértés jogkövetkezményeként - megítélhető sérelemdíj mértéke. Ebből következően a bíróságnak alapvetően azt kellett vizsgálnia, mekkora az az összeg, amely alkalmas arra, hogy hozzávetőlegesen ellentételezze azt a nemvagyoni hátrányt, amelyet a felperes a jogsértés következtében elszenvedett. Az ítélet tábla ennek során értékelte, hogy a jogsértés viszonylag csekély súlyúnak tekinthető, annak előzménye egy peres felek közötti kölcsönös szóváltás volt, emellett a felperes nem tudott bizonyítást felajánlani arra vonatkozóan, hogy a jogsértés következtében barátai egy része, illetve a kutyatulajdonosok tőle elfordultak, a nyilvánosság őt az alperes nyilatkozata eredményeként megbélyegezte. Mindezeket értékelve az ítélet tábla 50 000 Ft sérelemdíj megállapítását ítélte a becsülethez fűződő jogot érintő jogsértés súlyával arányosnak, ezért az alperest terhelő sérelemdíj összegét 100 000 Ft-ra felemelte.

Nem ért egyet az ítélet tábla az elsőfokú bíróság pertárgyérték meghatározásával sem. A felperes keresetében egyfelől a képmáshoz fűződő, másfelől a becsülethez és jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását kérte, így igényei tárgyi keresethalmazatot alkotnak, ezért az elsőfokú eljárásért fizetendő illeték alapja az 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja és 40. § (1) bekezdése alapján 2 x 600 000 Ft-ban határozható meg. A felperes keresete a jogsértések megállapítása tekintetében megalapozottnak bizonyult, míg a sérelemdíj iránti igénye nagyobb részben alaptalan lett, így a peres felek pernyertessége-pervesztessége az elsőfokú

eljárásban közel azonos mértékűnek tekinthető, amelyre figyelemmel az ítéletábra mellőzte az alperes elsőfokú perkoltség megfizetésére kötelezését és megállapította, hogy a peres felek az elsőfokú eljárással kapcsolatos költségeiket maguk kötelesek viselni. A fenti indokokra tekintettel a peres feleket az elsőfokú eljárás illetéke is azonos arányban terheli, ezért a módosított illetékalapra is figyelemmel az ítéletábra a peres felek által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét felemelte.

Mindezek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A fellebbezési eljárás során a pernyertesség-pervesztesség aránya 1/3-2/3 a felperesre kedvezőbben, ezért az alperes köteles a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperes részperkoltségének a viselésére, amelynek összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján állapította meg. Ugyanilyen arányban kötelesek viselni a peres felek a feljegyzett 48 000 Ft fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján (Itv. 39. § (3) bekezdés c) pont, 46. § (1) bekezdés, 59. § (1) bekezdés, 74. § (3) bekezdés szerint alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése).

Szeged, 2018. október 3.

Dr. Szeghő Katalin sk.  
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.  
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.  
táblabíró